

2014

Slagelse Kommune

Årsrapport Kommunale tilsyn

Tilsyn ved plejecentrene

Socialtilsyn Øst

06-02-2015

Indholdsfortegnelse

Generel information	3
Den samlede vurdering.....	4
Fokusområdet ved tilsyn 2015.....	5
Tema 1: Visitation, afgørelse og information	5
Tema 2: Målgruppe	6
Tema 3: Metoder og resultater, herunder indsatsen for sundhed	6
De særlige helbredsmæssige behov	7
Rehabilitering, træning og vedligehold af sociale, fysiske og psykiske færdigheder	7
Kost, ernæring & måltider	8
UTH – Utilsigtede Hændelser	8
Tema 4: Indsats for særlige grupper.....	9
Beboere med demens og psykiske sygdomme.....	9
Tema 5: Kompetencer, uddannelse & kvalitetssikring.....	9
Tema 6: Inddragelse og retssikkerhed.....	10
Tema 7: Magtanvendelse, samt opgørelse over indberetninger	10
Tema 8: Aktivitet, arrangementer og inddragelse af frivillige.....	11
Tema 9: De fysiske rammer.....	12
Tilfredshed med indsatsen.....	13
Embedslægens tilsyn.....	14
Datakilder.....	15
Bilag	16
Lovgrundlag ved tilsyn for plejeboliger	16
Anvendt tilsynsmetode.....	16

Generel information

Indhold	Samlet årsrapport for kommunale tilsyn ved 11 kommunale plejecentre i Slagelse Kommune.
Kommune	Slagelse
Målgruppe for plejecentrene De øvrige målgrupper vil blive beskrevet under de særlige afsnit	<p>Formålet med boformen plejebolig er at tilbyde ældre og handicappede en boligform, hvor der kan tilbydes pleje og tilsyn hele døgnet, og hvor personalet er tæt på.</p> <p>Til baggrund for tildeling af en plejebolig, skal der foreligge en visitering. Denne består af en funktionsvurdering, som beskriver, hvilke konsekvenser sygdom, handicap og alder har på borgerens muligheder for at klare hverdagen.</p> <p>Visiteringen indeholder en skønsmæssig vurdering, hvor der tages hensyn til følgende forhold:</p> <ul style="list-style-type: none">• Den aktuelle boligmæssige situation• Sygdomsforløb• Psykologiske og sociale forhold• Egne ressourcer, samt tilstedeværende ressourcer i hjemmet <p>Det er myndighedsafdelingens visitatorer i Center for Ældre, som udarbejder visitationsmateriale samt evt. øvrige beskrivelser, som ligger til grund for en vurdering om godkendelse til en plejebolig.</p> <p>Jf. Serviceinformation til borgere på plejecentre</p>
Periode for tilsyn	2014
Tilsynsrapporter er udarbejdet af	Peter Skovdal, Tilsynskonsulent Mette Brink, Tilsynskonsulent Leif Christensen, Fagkoordinator for tilkøbsydelse
Årsrapporten er udarbejdet af	Leif Christensen, Fagkoordinator for tilkøbsydelse Peter Skovdal, Tilsynskonsulent

Den samlede vurdering

Generelt opleves der ved årets tilsyn på plejecentrene i Slagelse Kommune, at langt størstedelen af beboerne er tilfredse med de leverede indsatser. Der opleves de fleste steder en god stemning og trivsel blandt beboerne.

Beboere og pårørende tilkendegiver generelt indtryk af en kompetent indsats, i særdeleshed gør dette sig gældende for det fastansatte personale. I forhold vikarer og afløsere tilkendegives en markant mindre tilfredshed.

Grundet kompleksiteten i opgaverne hos beboerne på plejecentrene, er netop kendskab og kontinuitet i indsatserne forudsætningen for at kunne skabe tryghed og værdighed for beboere med især psykiske funktionsnedsættelser.

Der er på alle plejecentre bred tilfredshed med information og inddragelse. Det er også Tilsynets vurdering.

I forhold til den helbredsmæssige indsats, oplever Tilsynet, at der er en flot fokus på at efterleve krav til systematik og opfølgning fra sundhedslovgivningen.

Samlet er det Tilsynets vurdering, at der ansvarsbevidst og ofte med engagement følges op på anbefalinger fra det Kommunale tilsyn, såvel som Embedslægeinstitutionens.

Der ses desuden mange gode initiativer til løbende, at vurdere og sikre inddragelse af nye kompetencer og opdatering af eksisterende.

Tilsynet vurderer, at der er et fokus på kvalitetssikring og sikring af beboerens retssikkerhed og inddragelse.

Tilsynet oplever at der i praksis er god opmærksomhed på indsatserne til de enkelte beboere, i forhold til rehabilitering, træning og vedligehold af funktioner. Tilsynet genfinder dog næsten konsekvent, på nær ved to plejecentre, at dokumentation af rehabiliterings- og træningsindsatser etc. er mangelfuld. Kun ved 2 tilsyn er dokumentationen af indsatser mv. fundet overvejende tilfredsstillende. Denne udfordring vil Tilsynet have særligt fokus på, ved tilsynene i 2015.

Ved flere plejecentre i nabokommunerne arbejdes der i disse år, udover at levere de traditionelle pleje- og omsorgsydelser jf. serviceloven, med at skabe rammer for hjemlig trivsel og øget inddragelse af beboernes individuelle ønsker. Der arbejdes eksempelvis målrettet på, at livet på plejecentret ligger i naturlig forlængelse af beboeres tidligere liv og giver flest mulige valg og meningsfuldhed. En udarbejdelse af et overordnet værdisæt og værdimæssige beskrivelser, giver grundlag for tydelige ledelsesmæssige forventninger til medarbejdernes indsats, på dette område.

Arbejdet med tydeliggørelse af værdier og meningsfuldhed, hænger også sammen med indsatsen med den tryghedsskabende socialpædagogik og stiller større krav til de pædagogiske kompetencer på plejecentrene. Tilsynet følger særligt op på dette i 2015.

Der arbejdes i alle plejecentre med inddragelse af flere frivillige. Indsatsen fremtræder vellykket flere steder, hvor det lokalt lykkes at inddrage og delagtiggøre lokale kræfter. Det er vurderingen, at et større fokus på plejecentrene som et hjem, med et for de enkelte beboere meningsfuldt liv, vil åbne for yderligere samarbejdsmuligheder med og inddragelse af frivillige.

I forhold til Tilbudsportalen, har Slagelse Kommune, som alle øvrige kommuner i landet, en myndighedsopgave at løfte, med at sikre løbende opdatering af Tilbudsportalen.

Opgaven opfatter således alle tilbud, herunder de kommunale plejecentre, som ikke er opfattet af tilsynsreformen og underlagt socialtilsynene.

Fokusområdet ved tilsyn 2015

Det Kommunale tilsyns særlige fokus ved tilsyn 2015

Rehabilitering, træning og vedligehold af sociale, fysiske og psykiske færdigheder

- Tilsynet vurderer, at der fremadrettet fortsat lokalt er behov for opstramninger på indsatserne; særligt dokumentationsindsatserne herunder vurdering, opfølgning, evaluering og systematik.

Pædagogiske indsatser

- Muligheder for som beboere, at få varierede indtryk og sanseoplevelser, samt kunne skabe eget liv.
- Indsatser for øget meningsfuldhed og trivsel for beboerne.
- Medarbejderrettede pædagogiske anvisninger og dokumentation af indsatser.
- Øget fokus på tryghed og værdighed gennem konfliktforebyggende pædagogiske handleplaner.

Tilbudsportalen

- At arbejde på at sikre, at lovpligtig indberetning til Tilbudsportalen, samt den løbende opdatering finder sted

Hvis der ønskes yderligere fokusområder i Slagelse Kommune 2015, vil Tilsynet afvente den politiske beslutning herom.

Tema 1: Visitation, afgørelse og information

Plejecentrenes samarbejde med den centrale visitationsmyndighed i Slagelse Kommune beskrives generelt værende velfungerende og dialogbaseret.

Det er Tilsynets indtryk, at visitation af ydelser og plejepakke lokalt på plejecentrene, via den lokalt ansatte sygeplejerske, fremstår konsekvent struktureret, systematisk og veldokumenteret. Visitation af den enkelte beboer tager alle steder udgangspunkt i helhedsvurdering, funktionsvurdering og øvrige relevante observationer.

I forbindelser med visitation udleveres der alle steder relevante afgørelsesskrivelser, samt medfølgende klagevejledning.

Visitation til ydelser og plejepakker efter sundhedsloven og serviceloven, sker alle steder med baggrund i den politiske godkendte kvalitetsstandard.

I forbindelse med indflytning på plejecenter, afholdes der på alle plejecentre indflytningssamtaler. Der eksisterer ikke et overordnet koncept for afvikling af indflytningssamtaler for plejecentrene, som afvikles efter lokalt udarbejdede koncepter på hvert plejecenter. Flere steder arbejdes der sideløbende med videreudvikling og justering af eksisterende koncept.

Generelt har Tilsynet funder afvikling af indflytningssamtaler, herunder indhentning af relevante oplysninger og aftaler med beboeren/pårørende tilfredsstillende. Dog har tilsynet ved et enkelt plejecenter givet anledning til anbefalinger om øget opmærksomhed på at sikre beboer og pårørende inddragelse, på at sikre beboernes retssikkerhed, samt på håndtering af beboermidler.

Generelt opleves informationsniveauet godt for plejecentrene, med god tilgængelighed information på www.slagelse.dk, samt i det skriftlige materiale, pjecer mv. der udleveres ved indflytning.

Tilbudsportalen og opdatering af oplysninger om de enkelte plejecenter, har ved alle tilsyn givet anledning til anbefaling, da den tilgængelige information ikke lever op til gældende bekendtgørelse. Slagelse Kommune har som landets øvrige kommuner en opgave i at varetage og sikre, at kommunale tilbud fremgår retvisende af Tilbudsportalen, jf. Bekendtgørelse om Tilbudsportalen BEK. 1558 af 19/12/2013. Denne opdatering af information, samt varetagelse af myndighedsfunktion med godkendelse af oplysninger for de tilbud, som ikke er omfattet af Lov om Socialtilsyn, herunder altså blandt andet kommunale plejecentre, fremstår ofte mangelfuld. Tilsynet anbefaler, gældende samlet for alle plejecentrene, et påbud om, at information på Tilbudsportalen snarest mulig opdateres og gøres retvisende.

Tema 2: Målgruppe

Målgruppen af borgere som kan tildeles plejebolig i Slagelse Kommune, er beskrevet i ældreområdets kvalitetsstandard for plejeboliger:

Formålet med boformen plejebolig er at tilbyde ældre og handicappede en boligform, hvor der kan tilbydes pleje og tilsyn hele døgnet, og hvor personalet er tæt på.

Til baggrund for tildeling af en plejebolig, skal der foreligge en visitering. Denne består af en funktionsvurdering, som beskriver, hvilke konsekvenser sygdom, handicap og alder har på borgerens muligheder for at klare hverdagen.

Visiteringen indeholder en skønsmæssig vurdering, hvor der tages hensyn til følgende forhold:

- *Den aktuelle boligmæssige situation*
- *Sygdomsforløb*
- *Psykologiske og sociale forhold*
- *Egne ressourcer, samt tilstedeværende ressourcer i hjemmet*

Det er myndighedsafdelingens visitatorer i Center for Ældre, som udarbejder visitationsmateriale samt evt. øvrige beskrivelser, som ligger til grund for en vurdering om godkendelse til en plejebolig.

Ved alle plejecentre beskrives der stabilitet og ingen ændringer i forhold til målgruppen, som fortsat stemmer overens med ovenstående målgruppe beskrivelse.

Sammensætningen af beboere på plejecentrene beskrives på et enkelt plejecenter stabilt, medens de der fra de øvrige beskrives ændringer og retningsspecifik udvikling.

Generelt beskrives der tendens til øget tilgang af beboere med psykisk funktionsnedsættelse; særligt beboere med demenslidelser.

Flere plejecentre beskriver øget tilgang af beboere med multiple diagnoser; øget kompleksitet i opgaverne som følge.

Enkelte plejecentre beskriver, at der beboersammensætningen udvikler sig i retning af, at være sammensat mere bredt; en større forskel på beboernes funktionsniveau.

Den store plejeboligmasse med tilsyneladende mange ledige boliger i Slagelse Kommune, opleves at give en større bredde i målgruppen, end Tilsynet vanligvis observerer i andre kommuner. Hermed ses der større udfordringer i forhold til klar definition af målgruppe for tilbud om plejebolig.

Tema 3: Metoder og resultater, herunder indsatsen for sundhed

Med afsæt i samtaler og interviews med ledere, medarbejdere, flere beboere og pårørende, samt gennemgang af beboerrettet, såvel medarbejderrettet dokumentation har Tilsynet vurderet:

- At de ydelser og indsatser, der leveres til beboerne, sker efter gældende kvalitetsstandarder, samt kommunens ældrepolitik.
- At den personlige bistand og praktiske hjælp generelt er veltilrettelagt, samt ydes under hensyntagen til den enkelte beboers individuelle behov, og med den fornødne omsorg.
- At det desuden er indtrykket, at stemningen og tonen på plejecentrene er understøttende for beboernes trivsel.

Der dokumenteres alle steder i den elektroniske borgerjournal. De fleste steder opleves der en rimelig tilgængelighed for medarbejderne til journalsystemet. Generelt opleves der god systematik i de, af Tilsynet gennemgåede borgerjournaler er der kontrolleret for eksistensen af døgnrytmeplaner, handleplaner, helhedsvurderinger, sygeplejefaglige optegnelser, herunder vurderinger af de 12 sygeplejefaglige problemområder (jf. Sundhedslovens vejledninger), samt socialpædagogiske handleplaner. De sundhedsfaglige dele fremstår generelt veldokumenteret og velbeskrevet. De sociale og pædagogiske dele, fremstår generelt mangelfuldt beskrevet.

I forhold til medarbejderrette procedure, vejledninger og instrukser, er det tilsynets oplevelse, at der på alle plejecentre er en eller flere proceduremapper, indeholdende medarbejderrettet materiale; anvisninger for pleje og omsorg, retssikkerhed, håndtering af beboerøkonomi, magtanvendelse, sygepleje mv. Vejledninger vurderes generelt kendt på plejecentrene.

En eller flere vejledninger/procedurer/instrukser er fundet manglende eller ikke opdateret/retvisende, på flere plejecentre. Dette har givet Tilsynet anledning til samlet set 6 anbefalinger ved tilsynene på plejecentrene.

De særlige helbredsmæssige behov

Generelt vurderes det, at der på plejecentrene i Slagelse Kommune, tages hånd på beboernes særlige helbredsmæssige behov på betryggende vis. Dette gør sig også gennemsigende gældende for dokumentationsindsatsen, som flere steder fremstår af en meget god kvalitet.

Tilsynet oplever alle steder også gode og velkendt praksis, understøttet af skriftlige instrukser, i forhold til varetagelse af arbejdsopgaver og delegering af ansvar og kompetence.

Tilsynet vurderer, at der alle steder i tilstrækkelig grad gøres brug af/inddrages interne og eksterne fagspecialister. Eksempelvis samarbejdes der med speciallæger, psykiater, demenssygeplejersker, demenskonsulenter, distriktpsykiatri, gerontopsykiatrien, diætist, palliativ team, sygehusafdelinger mv. Der tilkendes i den anledning overvejende gode og/eller velfungerende samarbejdsrelationer med de forskellige private, kommunale eller regionale parter.

Rehabilitering, træning og vedligehold af sociale, fysiske og psykiske færdigheder

Ved over halvdelen af tilsynene opleves det, at der i praksis er god opmærksomhed på indsatserne hos de enkelte beboere, i forhold til rehabilitering, træning og vedligehold af funktioner.

Tilsynet oplever næsten konsekvent, at dokumentation af rehabiliterings- og træningsindsatser etc. er mangelfuld eller meget mangelfuld beskrevet i borgerjournalerne. Kun ved 2 tilsyn er dokumentationen af indsatser mv. fundet overvejende tilfredsstillende.

Lovpligtig vurdering af den enkelte beboers behov for træning, jf. serviceloven § 86, fremgår næsten konsekvent mangelfuldt beskrevet i borgerjournalerne. Kun ved 2 tilsyn er der fundet overvejende tilfredsstillende dokumentation heraf.

Samlet set, har Tilsynet fundet anledning til at 12 anbefalinger, specifik omhandlende rehabilitering, træning og vedligehold færdigheder.

Samlet set finder Tilsynet, at der er behov for en betydelig styrkelse af dokumentationsindsatsen generelt på plejecentrene, for bedre at støtte op omkring en ofte velfungerende praksis. Ønsket må være:

- at der sker en vurdering af træningspotentiale hos den enkelte beboer, jf. § 86
- at beboernes fysiske, psykiske og sociale funktionsevner vurderes og dokumenteres, og at der finder en målrettet og dokumenteret opfølgning på afledte enkeltindsatser sted.

Tilrettelæggelse af indsatser for den aktuelle beboergruppe bør ske med tanke for det sociale aspekt, samt for at selvstændighed og værdighed bevares.

Indarbejdelse af vedligeholdende træning og vedligeholdelse af ADL funktioner i den udførte pleje og omsorg, bør også fremgå tydeligt af dokumentationen.

Kost, ernæring & måltider

Generelt følges vedtagne kostpolitik for plejecentrene i Slagelse Kommune.

Den dokumentation, som Tilsynet har gennemgået på kost og ernæringsområdet, reflekterer et godt indtryk i forhold til sikring af de sundhedsfaglige aspekter. Generelt genfindes der individuelle vurderinger af beboernes kost og ernæringsbehov. Der tilbydes kost- og ernæringscreeninger, og ved afvigelse fra normalværdier, tilbydes og iværksættes relevante tiltag.

Flere plejecentre har særlige tiltag og opmærksomhed på den småspisende beboer, så der eksempelvis tilbydes lækkerier fra en såkaldt "kræsekasse".

Som angivet er det Tilsynets vurderinger, at de sundhedsfaglige dele omhandlende kost og ernæring, generelt fremstår veldokumenteret.

Kosten leveres til de enkelte plejecentre fra kommunale centralkøkkener. Generelt er der positive tilkendegivelser om maden der leveres og kvaliteten heraf.

På de plejecentre hvor der lokalt er mulighed for det, søges det at tilberede og anrette maden så tæt på beboerne som mulig, derved bibringe sanseoplevelser og vække appetit hos den enkelte.

Flere af plejecentrene, særlig dem hvor der tilstræbes leve-bo-miljøets tilgang; Eden alternative eller tilsvarende, oplever tilsynet en rigtig god opmærksomhed på og praksis for afvikling af måltider. Der skabes liv, aktivitet, hygge og god stemning; således affødende opmærksomhed på sociale aspekter, vedligehold af ADL funktioner mv., foruden det kost- og ernæringsmæssige.

Tilsynet savner konsekvent, at de gode tilgange og praksis for afvikling af måltiderne på de enkelte plejecentre, bliver understøttet af værdibaserede kost – og ernæringskoncepter. Hensigten er, at sådanne værdiladede kost- og ernæringskoncepter kan være retningsgivende for de leverede indsatser, de ledelsesmæssige forventninger til medarbejderne, samt give beboerne og deres pårørende indblik i hvad der kan forventes, i forhold til Kost og ernæring.

Manglende kost- og ernæringskoncepter, har givet Tilsynet anledning til anbefalinger ved 8 tilsyn.

UTH – Utilsigtede Hændelser

Der opleves på samtlige plejecentre en god opmærksomhed på utilsigtede hændelser generelt, herunder rapportering af hændelser og nærved hændelser, der udgør en konkret eller potentiel risiko for patientsikkerheden.

Der opleves lokalt på plejecentrene ligeledes god opmærksomhed og opfølgning på rapporterede hændelser, identificering af problemområder og iværksættelse af forebyggende indsatser.

Den de observerede gode indsatser for patientsikkerheden på plejecentrene i Slagelse Kommune, beskrives meget fokuseret på to af fire kommunale indsatsområder; medicinhandling og patient uheld. De to øvrige indsatsområder; sektorovergange og infektioner, falder mere i baggrunden.

Ved 2014 tilsynet på plejecentrene har Tilsynet alle steder opfordret til, at gøre perspektivet for rapportering af utilsigtede hændelser bredere, således omfattende alle fire kommunale fokusområder:

- Medicinering
- Infektioner
- Patient uheld

- Sektorovergange; fejl der sker i samarbejdet mellem apoteker, læger, sygehuset mv. og plejecentret.

Tema 4: Indsats for særlige grupper

For tiden primært beboere med demens og beboere med psykiske sygdomme.

Beboere med demens og psykiske sygdomme

Som bemærket andet sted i rapporten, udvikler beboergruppen på plejecentrene sig i retning af flere beboere psykisk funktionsnedsættelser, særligt demensdiagnose eller begyndende tegn på demens. Disse grupper profiterer af medarbejdere med særlige kompetencer på området.

Det er indtrykket, at de fysiske rammer de fleste understøtter tryghed og overskuelighed.

Som beskrevet under andre temaer, tilkaldes og inddrages relevante samarbejdspartnere ved særlige helbredsmæssige problemstillinger. Eksempelvis beskrives det, i forhold til beboere med demens, at demenskonsulenten inddrages ved behov. Inddragelse beskrives ofte reaktiv, når et problem er opstået. Indimellem beskrives også en forebyggende og proaktiv inddragelse af demenskonsulenten.

Et lignende samarbejde beskrives i forhold til inddragelse af distriktspsykiatrien, hvor psykiater og sygeplejerske inddrages, i forhold til beboere med særlige psykiske problemstillinger.

Det er Tilsynets vurdering, at en kontinuerlig tilstedeværelse af de rette sygeplejefaglige kompetencer med demensindsigt, vil kunne afsmitte positivt på koordinering af indsatsen i dagligdagen. Udarbejdelse af handleplaner, undervisning, medvirken til at frontmedarbejderne har de rette redskaber og kompetencer, er eksempelvis områder sygeplejersken vil kunne bidrage positivt til.

I lyset af dette er det Tilsynets vurdering, at det bør overvejes hvordan man fremadrettet sikrer tilstedeværelse af særlig viden om beboere med demens og andre psykiske funktionsnedsættelser i plejecentrene.

En beboergruppe, der fortsat i stigende grad er sammensat af beboere med demens og lignende vil, som nævnt have et stigende behov for udvikling af de interne aktiviteter, så aktivitetstilbuddene mere målrettes denne beboergruppe.

Tema 5: Kompetencer, uddannelse & kvalitetssikring

Det er Tilsynets vurdering, at der generelt sikres tilstedeværelse af de nødvendige sundhedsfaglige kompetencer i alle plejecentrene.

Generelt vidner medarbejdersammensætningen på alle plejecentrene om styrkelse af fagligheden. Stort set alle steder har medarbejderne, som minimum en social- og sundhedsmæssig uddannelsesbaggrund, og der ses flere steder øget tilgang af social- og sundhedsassistenter når der skal ansættes nye medarbejdere.

Det er Tilsynets indtryk, at samarbejdet med eksterne sundhedsfaglige aktører, herunder sygeplejerskespecialer, læge, speciallæge, terapeuter mv. inddrages relevant.

Organiseringen med en eller flere centersygeplejersker på de enkelte plejecentre vurderes som et klart aktiv for kvaliteten i de leverede sundhedsfaglige indsatser, samt også for den nødvendige fortsatte kvalitetssikring og kvalitetsudvikling af området. Her tænker Tilsynet særligt på indsatser i forhold til øget systematik og dokumentation jf. krav fra sundhedsloven, samt også specialviden i forhold til beboergruppen med psykiske funktionsnedsættelser, herunder demens, som er støt voksende.

På flere plejecentre oplever tilsynet lokale initiativer med undervisning, kurser og kompetence forøgelse, ikke blot for enkelte medarbejdere, med for hele medarbejdergruppen. Ved tilsynene nævnes blandt andet

demens undervisning, øget fokus på aktiviteter, øget inddragelse af beboerne i hverdagen mv. Disse lokale tiltag er supplerende til de overordnede kursusaktiviteter for alle medarbejderne tilknyttet plejecentrene og hjemmeplejen.

Der afvikles årligt medarbejderudviklingssamtaler på alle plejecentrene.

Der forefindes generelt programmer for systematisk introduktion af nye medarbejdere, elever etc.

Der afholdes alle steder løbende relevant mødeaktivitet med fast interval, herunder personalemøde, teammøde og faglig sparring.

Ved 3 tilsyn er der givet anbefalinger om udarbejdelse af kompetencer- og funktionsbeskrivelser.

Tema 6: Inddragelse og retssikkerhed

I forhold til at sikre den enkelte beboeres inddragelse i egne forhold, samt værne om den enkeltes retssikkerhed, oplever tilsynet generelt på plejecentrene i Slagelse Kommune en god opmærksomhed på dette.

Ved gennemgang af dokumentation, interviews med beboere, pårørende, medarbejder og ledelse, er det Tilsynets indtryk, at der gennem indflytningssamtaler og i dagligdagen sker en sober og god inddragelse af beboere og pårørende.

Det er også indtrykket, at de steder, hvor der er bruger- og pårørenderåd opleves et godt og givende samarbejde.

I forhold til lovmæssige krav til dokumentation på området, oplever Tilsynet at der er visse udfordringer på næste alle plejecentrene.

Væрге

- Af dokumentationen skal det altid fremgå hvem der er beboerens valgte pårørende/væрге og i hvad og hvordan denne inddrages. Dette finder generelt sted.

Udveksling af sundhedsmæssige oplysninger

- Det skal altid dokumenteres, når der på beboerens vegne er aftalt henvendelse til f.eks. læge med personfølsomme oplysninger om helbredsforhold. Dette finder overvejende sted.

Informerede samtykke

- Det skal altid dokumenteres om beboeren har accepteret den af lægen ordineret behandling. Dette finder sjældent sted, og har givet anledning til anbefalinger ved 7 tilsyn.

I forhold til håndtering af beboermidler, at har Tilsynet efterlyst konkret skriftligt instruks til medarbejderne. Hvilket også har gives anledning til anbefalinger ved 3 tilsyn.

Tema 7: Magtanvendelse, samt opgørelse over indberetninger

I forbindelse med tilsynet på det enkelte plejecenter, kontrolleres forholdene omhandlende servicelovens paragraffer omkring magtanvendelse.

Serviceovens § 125: Anvendelse af pejle- og alarmsystemer

Serviceovens § 126: Fastholdelse i situationer hvor beboeren er til væsentlig fare for sig selv eller andre (trafikusikre beboere med demens eller f.eks. beboeren der ikke selv kan sikre sig med vejrsikker beklædning og ud ad reagerende beboere)

Serviceovens § 126 a: Den særlige paragraf om mulighed for fastholdelse i hygiejnesituationen

Serviceovens § 128: Anvendelse af bløde seler ved handicappede eller andre med balance problemer i stol, som kan være i fare for legemsbeskadigelse ved fald. Ingen af de involverede har modsat sig anvendelsen.

Lovgivningen omkring mulighed for brug af magtanvendelse har ikke kun fokus på den foretagne magtanvendelse, men primært på den forebyggende indsats i forhold til at undgå brug af magt.

Så foruden kontrolfunktioner i forhold til lokal håndtering indberetning i forhold til ovenstående paragraffer, har Tilsynet særligt fokus på eksistensen af socialpædagogiske handleplaner hos beboere, hvor der er foregået magtanvendelse, og især i forebyggende henseende hos beboere, der fagligt vurderes, at kunne havne i en situation med konflikt og magtanvendelse.

Tilsynet har derfor særlig bevågenhed på eksistensen og dokumentationen af denne forebyggende indsats og tilstedeværelse af medarbejdere med særlig viden/kompetencer i forhold til dette.

Ved tilsynene i 2014 på plejecentrene i Slagelse Kommune, har Tilsynet gjort sig følgende observationer og vurderinger:

Dørforhold er kontrolleret ved alle tilsyn, dette særligt i forhold til grundlovssikrede ret til frit færden.

Dørforhold er alle steder fundet i orden, på nær på et enkelte dør med særlig åbne/lukke anordning, på et skærmet demens afsnit. Tilsynet fandt her manglende skriftlig instruks til medarbejdere, om dørsøgende beboere

Beboere visiteres til Nødkald efter behov. Der er alle steder faste rutiner og instruks, for besvarelse af nødkald.

Der gøres på alle plejecentre fra svag til moderat brug af pleje og alarm systemer. Brugen heraf fremgår af de individuelle borgerjournaler.

Der beskrives ikke nogen former for besøgsrestriktioner på plejecentrene.

Der tilkendegives fra samtlige plejecentre, at der gøres brug af/inddrages demenskonsulent ved behov, i forhold til beboere, der giver særlige udfordringer.

Tilsynet oplever et generelt godt kendskab blandt medarbejderne, til håndtering af magtanvendelser, indberetninger heraf mv. Der er dog observeret flere steder, konkrete medarbejderrettede instrukser på området ikke var at genfinde i proceduremapperne. Dette har givet anledning til anbefalinger ved 4 tilsyn.

Forebyggende pædagogiske indsatser, socialpædagogiske handleplaner og mangel heraf, har givet anledning til anbefalinger ved 2 tilsyn. Ved de øvrige tilsyn er der fundet en generel drøftelse sted, samt opfordret til øget opmærksomhed.

Samlet set, er Tilsynets indtryk, at den overvejende del af de sundhedsmedarbejdere, som kendetegner plejecenterområdet, udviser tydelig usikkerhed, når det drejer sig om at beskrive en pædagogisk praksis. Dette indikerer et behov for bibringelse af flere pædagogiske kompetencer til området.

For beboeren med demens vil en pædagogisk tilgang ofte betyde mere indhold i dagligdagen og øget meningsfuldhed, end en udelukkende sundhedsfaglig tilgang vil kunne bibringe.

Tema 8: Aktivitet, arrangementer og inddragelse af frivillige

Generelt gør det sig gældende ved alle tilsyn på plejecentrene i Slagelse Kommune, at der opmærksomhed på at tilbyde og afvikle forskellige aktiviteter for beboerne. Som minimum tilstræbes det på alle plejecentre, at beboerne tilbydes deltagelse i for skellige fælles og individuelle aktiviteter flere gange ugentlig. Aktiviteter så som bankospil, sang, gåture, gymnastik, cykelture i rickshaw etc. fremstår at være de gængse udbud. Alle steder opleves der endvidere en række faste traditioner for at afholde festlige arrangementer, det værende sæson-/årstidsbetonede arrangementer, samt ved højtider og fødselsdage.

Der opleves noget variation plejecentrene imellem i udbuddet af aktiviteter og graden af medarbejder involvering og engagement. Det er ligeledes varierende, hvorledes medarbejderopmærksomhed er i praksis i hverdagen og hvor veldokumenteret individuelle vurdering af og tilrettelæggelse af indsatser mv. fremgår af dokumentationen.

Særligt manglende dokumentation af en ellers flere ellers velfungerende praksis har givet anledning til anbefalinger ved 3 tilsyn.

Flere plejecentre har aktivitetsmedarbejdere ansat, som varetager planlægning og afvikling af aktiviteterne, samt tilstræber samarbejde og koordination med plejepersonalet.

Næsten alle plejecentrene har et fungerende samarbejde og aftaler med frivillige. Disse har løbende sin gang på det enkelte plejecenter og er planlæggende og deltagende i afvikling af aktiviteterne.

Særligt har 2 af plejecentrene i Slagelse by, Slots Bjergby og Skælskør fået etableret og organiseret samarbejde med en stor gruppe af frivillige, som er meget aktivt deltagende på plejecentrene. Dette er til stor glæde og gavn for beboerne, da det bringer liv i hverdagen.

Et enkelt plejecenter har dog ved tilsynet udfordringer med inddragelse af frivillige kræfter og inddragelse af lokalsamfundet, hvilket har givet anledning til anbefaling om øget fokus herpå.

Samlet set opleves der god opmærksomhed på at skabe og afvikle sociale aktiviteter for beboerne på plejecentrene.

Tilsynet har dog observeret behov for øget opmærksomhed på tilrettelæggelse af aktiviteter for den enkelte beboer. Særligt tænker Tilsynet på aktiviteter for den kognitive udfordrede eller demente beboer, som ikke kan rummes i flere af de sociale aktiviteter.

Tema 9: De fysiske rammer

Ved tilsynet vurderes det enkelte plejecenters fysiske rammer, samt spørger ind til beboernes og deres pårørende tilfredshed med de fysiske rammer.

Tilsynets fokus er udelukkende de faglige muligheder for bygningers og udendørsområders egnethed til målgruppen; én målgruppe, som for en stor del består af beboere med psykisk funktionsnedsættelse, primært beboere med demens. Nævnte beboergruppe har brug for opdeling i mindre og overskuelige grupper og en tryghedsskabende lukkethed indadtil.

Ved alle tilsyn er de fysiske rammer vurderet egnede for målgruppen.

De fleste plejecentre har boliger i en rimelig størrelse, samt ligeledes handicapvenlige bade og toilet faciliteter af passende størrelse. Et enkelt plejecenter, Skælskør plejecenter, har udfordringer med de fysiske størrelsesforhold af de enkelte boliger og toiletfaciliteter. Disse fremstår ikke tidssvarende, eller i tilstrækkelig grad understøttende for brug af hjælpemidler eller behov for hjælp til personlig hygiejne af 2 medarbejdere.

Alle steder ses der fælles arealer, som understøtter hyggelige og i varierende grader af tryghedsskabende atmosfærer.

To plejecentre, Skælskør plejecenter og Solbakken, fremstår dog udfordret af, at de fælles spise og opholdsarealer fremstår noget fysisk trange. Det ene sted har givet anledning til anbefaling om overvejelser om at gøre fælles arealerne mere egnede til målgruppen.

Flere plejecentre har velfungerende lukkede og tryghedsskabende have miljøer, det være sig reelle haver, terrasse med bede eller gårdhaver, som giver beboerne mulighed for udendørs sanseoplevelser i trygt miljø. To plejecentre, Solbakken og Lützensvej, har dog ikke disse lukkede have miljøer. Der er dog adgang til omkringliggende grønne arealer.

Det har givet Tilsynet anledning til at anbefale at der etableres lukkede havemiljøer, så beboerne kan have mulighed for frisk luft, sanseoplevelser og følge årstiderne gang, i trygge omgivelser.

Tilfredshed med indsatsen

I forbindelse med tilsynet på det enkelte plejecenter, gennemfører Tilsynet samtaler med et repræsentativt antal af beboere hvor det muligt, samt kontakter pårørende til flere af de beboere som ikke kan svare for sig selv. Tilsynet spørger ind til følgende:

- Tilfredsheden med det generelle informationsniveau, herunder ved indflytning
- Personlige og praktisk hjælp
- Maden
- Medarbejdernes kompetencer
- Kontaktperson systemet
- Trænings muligheder
- Muligheden for frisk luft og fysisk bevægelse
- Trivsel
- Aktiviteter og beskæftigelse
- Fysiske rammer
- Inddragelse i egne beslutninger
- Håndtering af beboermidler

Generelt indikerer tilbagemeldingerne fra Tilsynets samtaler med beboere og pårørende, at der generelt er tilfredshed med de leverende indsætter på plejecentrene i Slagelse Kommune.

Ved 4 af tilsynene tilkendes der således ikke nogen klagepunkter, samt tilfredshed eller stor tilfredshed i forhold til de adspurgte punkter.

Ved de resterende 7 tilsyn, tilkendes der overvejende tilfredshed. Dog var der ved hvert tilsyn et eller flere områder, som ikke blev oplevet tilfredsstillende.

I forhold til informationsniveauet, særligt i forhold til indflytning, er der generelt tilfredshed med indsatsen.

Der udtrykkes overvejende tilfredshed med de leverende indsætter for personlig og praktisk hjælp.

Der udtrykkes generelt tilfredshed med maden alle steder.

Der beskrives tilfredshed med de faste medarbejdernes kompetencer på flere plejecentre. Enkelte steder tilkendes der meget stor tilfredshed.

På et enkelt plejecenter tilkendes oplevelse af, at personalet ofte har meget travlt.

I forhold til vikarpersonale, tilkendes der ved 6 tilsyn utilfredshed med kompetenceniveauet og kendskabet til den enkelte beboer.

Der beskrives overvejende tilfredshed med kontaktpersonsystemet, og samarbejder beskrives de fleste steder velfungerende og givtigt. Dog er tilbagemeldingen ved et enkelt tilsyn, at kontaktpersonsystemet og samarbejdet ikke er velfungerende eller tilfredsstillende.

Der beskrives tilfredshed de fleste steder med aktivitetsmuligheder. Der tilkendes dog ved 2 tilsyn utilfredshed med mulighederne. Der opleves, at der ikke tilbydes tilstrækkelig med aktivitetsmuligheder for beboerne og at personalet ikke har mulighed for at understøtte aktiviteter i tilstrækkelig grad, eller har tid nok. De samme gør sig gældende, med træningsmuligheder, mulighederne for friskluft og den generelle trivsel.

De fysiske rammer beskrives gode ved de fleste tilsyn. Der udtrykkes dog kritikpunkter ved 2 tilsyn, hvor de fysiske rammer ikke i tilstrækkelig grad vurderes at understøtte beboernes behov eller vurderes for utidssvarende eller for trange.

I den overvejende del af tilsynene, beskrives der tilfredshed med inddragelse i egen forhold, medinddragelse generelt, samt håndtering af beboermidlerne. Dog udtrykkes der ved 2 tilsyn, at niveauet for inddragelse af beboere og pårørende kunne forbedres.

Embedslægens tilsyn

Generelt savner Tilsynet, at der finder en konsekvent opdatering af tilsynsrapporter fra sundhedsstyrelsen (embedslægen) og fra det kommunale tilsyn, på Slagelse Kommunens hjemmeside.

Hvor Embedslægen har skønnet behov for dette, er der i samarbejde med denne udarbejdet særlige handleplaner, som er fremsendt til Embedslægen til godkendelse.

Det er det kommunales tilsyns vurdering, at der alle steder samarbejdes velvilligt med embedslægetilsynet.

Det er det kommunale tilsyns vurdering, at der ansvarligt arbejdes med at følge op på de udarbejdede handleplaner. I øvrigt henvises til Embedslægens kommende årsrapport.

Plejecenter	Information vedrørende embedslægens tilsyn
Antvorskov	Det kommunale tilsyn er bekendt med at der er foretaget tilsyn af embedslægen i 2014. Rapporten fremgår ikke af Kommunens hjemmeside.
Bjergbyparken	Tilsyn gennemført 2014. Tilsynet gav ikke anledning til bemærkninger. Næste tilsyn 2016.
Blomstergården	Ny åbnet plejecenter. Det kommunale tilsyn er ikke bekendt med, om der er aflagt besøg af embedslægen i 2014.
Kirke Stillinge	Det kommunale tilsyn er bekendt med at der er foretaget tilsyn af embedslægen i 2014. Rapporten fremgår ikke af Kommunens hjemmeside.
Lützensvej	Ved embedslægetilsyn i 2013 undtaget fra embedslægetilsyn i år, grundet ringe risiko for patientsikkerheden. Næste tilsyn 2015.
Møllebakken	Mangler oplysninger. Af embedslægens rapport fra 2013, fremgår hensigt om tilsyn i 2014.
Quistgården	Fejl og mangler vedrørende sundhedsfaglige instrukser, sundhedsfaglig dokumentation og medicin håndtering, som samlet indebærer risiko for patientsikkerheden. Næste tilsyn 2015.
Skovvang	Embedslæge har fundet mindre fejl og mangler, som samlet kun indebærer ringe risiko for patientsikkerheden. Næste tilsyn 2016.
Skælskør	Ved embedslægetilsyn i 2013 undtaget fra embedslægetilsyn i år, grundet ringe risiko for patientsikkerheden. Næste tilsyn 2015.
Smedegade	Det kommunale tilsyn er bekendt med at der er foretaget tilsyn af embedslægen i 2014. Rapporten fremgår ikke af Kommunens hjemmeside.
Solbakken	Ved embedslægetilsyn i 2013 undtaget fra embedslægetilsyn i år, grundet ringe risiko for patientsikkerheden. Næste tilsyn 2015.

Datakilder

Tilsynet anvender ofte følgende datakilder ved tilsyn på plejecentre. Datakilder ved de øvrige tilsyn vil fremgå af de enkelte rapporter:

Interviews

Beboere, pårørende, ledere og medarbejdere.

Observationer

Besigtigelse af de fysiske rammer, Aktiviteter, Dørforhold, relationer og interaktioner, samt sundhedsinitiativer.

Organisation

Organisationsplan, personalehåndbog, overordnet kompetencefordelingsplan, personalerelateret retningslinjer, introduktionsprogram, tjenestelister, sygefravær, retningslinjer vedrørende anvendelse af vikarpersonale.

Faglige kompetencer

Medarbejderlister, formelle uddannelser, faglige retningslinjer, delegering af opgaver og ansvar,

Sundhed, Pædagogik og retssikkerhed

Praksisbeskrivelser, Retningslinjer, Instrukser, Tilbudsportalen, Håndtering af magtanvendelser og Ydelseskatalog, utilsigtede hændelser.

Gennemgang af borgerjournal, sygeplejefaglige optegnelser, sundhed og helbredsmæssige handleplaner, pædagogiske handleplaner mv.

Lovligt dokumentation af beboerinddragelse, informeret samtykke, samt instruks for håndtering af beboerøkonomi.

Borgerrettet information

Tilbudsportalen, hjemmeside, skriftlige informationsmaterialer og husaviser mv.

Lovgrundlag ved tilsyn for plejeboliger

Serviceoven LBK 1093 af 5. september 2013

§ 151. Den stedlige kommune, jf. § 148 a, har pligt til at føre tilsyn med, at de kommunale opgaver efter §§ 83 og 86 løses i overensstemmelse med de afgørelser, kommunalbestyrelsen har truffet efter disse bestemmelser og i henhold til kommunalbestyrelsens vedtagne kvalitetsstandarder, jf. § 139.

Stk. 2. Som led i tilsynsforpligtelsen efter stk. 1 skal kommunalbestyrelsen hvert år foretage mindst ét uanmeldt tilsynsbesøg på plejehjem m.v., jf. § 192, i plejeboligbebyggelser, der er omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap, og i andre, tilsvarende boligenheder i kommunen. Tilsynet omfatter indsatsen over for de beboere og lejere, der modtager kommunale serviceydelser. Tilsynet må ikke varetages af leverandører eller personer, der udfører opgaver på området

Lov om Socialtilsyn LBK 608 af 12. juni 2013

§ 3. Socialtilsynet kan udbyde

- 1) konsulentbistand og undervisning relateret til socialtilsynets tilsynsfaglige eller socialfaglige viden til en kommune, en region eller et tilbud og
- 2) udførelse af opgaver efter delegation fra den ansvarlige kommunalbestyrelse, jf. § 148 a, stk. 4, i lov om social service.

Lov om Socialtilsyn LBK 608 af 12. juni 2013

§ 3. Socialtilsynet kan udbyde

- 1) konsulentbistand og undervisning relateret til socialtilsynets tilsynsfaglige eller socialfaglige viden til en kommune, en region eller et tilbud og
- 2) udførelse af opgaver efter delegation fra den ansvarlige kommunalbestyrelse, jf. § 148 a, stk. 4, i lov om social service.

Anvendt tilsynsmetode

Tilsynet er gennemført som et uanmeldt tilsyn med deltagelse af 2 tilsynskonsulenter.

Tilsynet er blevet vist rundt i plejecentret med henblik på at skabe sig et billede fysiske rammer og aktivitet / trivsel i nuet.

Under rundvisningen er der med beboeraccept beset en plejebolig, hvor borgermappe fremvises og der vurderes for overholdelse af krav til opbevaring af personfølsomme data.

I forbindelse med dette er der foretaget observationer i forhold til trivsel og levering af ydelser inden for pleje, omsorg, aktivitet og forplejning.

Der er suppleret med observationer i forhold til sociale aktiviteter og mundtlig

kommunikation.

Ved Tilsynets færden i huset, er beboerne observeret i forhold til tilfredshed med plejecentrets levering af ydelser. Ved rundvisningen er X beboere udspurgt i forhold til tilfredshed med ydelser.

Der er gennemført interview med ledelsesrepræsentant, oftest plejecenterleder.

Efterfølgende er centersygeplejerske interviewet (om muligt).

3-4 (afhængig af centret størrelse) medarbejdere er interviewet i et fælles interview.

Det kan være relevant at interviewe aktivitetsmedarbejdere /terapeuter og evt. pædagoger, hvis disse er en del af medarbejdergruppe individuelt eller i fælles interviews.

3-5 (Afhængig af centrets størrelse) af Tilsynet tilfældigt valgte beboere er interviewet i forhold til tilfredshed med centrets ydelser. Ved beboere, der ikke kan overskue beslutninger om egne forhold, er nærmeste pårørende, hvis beboer ikke vurderes at frabede sig dette, efterfølgende blevet telefonisk interviewet.

I forhold til 5 (minimum 10 %) af beboere er dokumentation gennemgået med fokus på krav fra love og rammer. Dette er sket forud for tilsynet, for at tilse love og regler i forhold til dokumentation er overholdt, om indsatser er til stede og bliver fulgt op og om det skrevne sprog vurderes som værdigt og professionelt.